

Arbetstagarens
arbetspensionsskydd
2012

Räknä ut din arbetspension!

I pensions-Tapiolas pensionstjänst får du information om din personliga arbetspension. Du kan logga in i pensionstjänster med koderna till din nätbank.

I den elektroniska pension tjänster kan du:

- Kontrollera ditt personliga pensionsutdrag
- Välja om du i förtsättningen vill kontrollera pensionsutdraget endast på nätet
- Få en uppskattning av ålders-,deltids- eller invalidpensionen
- Ansöka om ålderspension.

Pensionstjänster finns på adressen
elake-tapiola.fi/elaketurva

Tee eläkearvio
ja hoida eläkeasiasi
eläkepalvelussa »

Ytterligare information:
Pensions-Tapiolas pensionsrådgivning,
tel. (09) 453 3651

Innehåll

Arbetsstagarens Pensions-Tapiola	4
Elektronisk pensionstjänst	4
Pensionsutdrag	4
Pensionsformer	5
Ålderspension.....	5
Ålderspension för arbetslösa.....	5
Deltidspension.....	5
Yrkesinriktad rehabilitering	6
Invalidpension	7
Familjepension	8
Intjäning av pension	9
Intjäning av pension på basis av sociala förmåner.....	9
Pension för återstående tid	10
Pension som intjänats fram till slutet av år 2004	10
Arbetspensionerna samordnas inte längre	10
Livslängdscoefficient	11
Index.....	11
Ansökan om pension	12
Ansökan om pension från utlandet.....	12
FPA:s barntillägg.....	13
Beviljande av pension	13
Inkomstgränser under pension	13
Arbetspensionsnens inverkan på folkpensionen	13
Pensions-Tapiola betjäna	16

Arbetspensionen är en viktig del av arbetstagarnas skyddsnät. Syftet med arbetspensionen är att trygga en kontinuerlig utkomst vid pensionering, arbetsoförmåga eller långvarig arbetslöshet. Arbetspensionen ger även skydd till familjemedlemmarna vid dödsfall. Arbetsgivaren sörjer för arbetstagarnas lagstadgade pensionskydd genom att teckna en ArPL-försäkring.

Arbetspension intjänas på basis av arbete. Arbetspensionsbeloppet påverkas av årsinkomsterna, arbetshistorian och intjäningsprocenten vid respektive ålder. Den totala pensionen för en pensionstagare kan bestå av pensioner som intjänats på basis av många olika pensionsslag. Om arbetspensionen blir liten kan man även få folkpension.

Pension intjänas även under oavlönade perioder, t.ex. under moderskaps- och föräldraledighet samt under sjukledighet. Arbetspension intjänas även under studier som leder till examen och vård av egna under 3 år gamla barn.

Arbetstagarens Pensions-Tapiola

Pensions-Tapiola är den tredje största arbetspensionsförsäkraren i Finland. Pensions-Tapiola sköter om det lagstadgade arbetspensionskyddet för både företagare och arbetstagare och deltar i utvecklandet av arbetspensionssystemet i Finland. Pensions-Tapiola ingår i Tapiolagruppern som ägs av försäkringstagarna. Tapiolagruppern erbjuder försäkrings-, bank-, spar- och placeringstjänster samt producerar förmåner och hållbara lösningar för välbefinnande och framgång till kunderna.

Denna handbok innehåller de väsentligaste uppgifterna om arbetstagarens pensionskydd. Detaljerad information om FöPL- och ArPL-försäkring fås på adressen elake-tapiola.fi och från telefonservicen på numret (09) 453 3680. På webbadressen ovan finns även ytterligare information om pensionskyddet.

Elektronisk pensionstjänst

I Pensions-Tapiolas pensionstjänst får man information om den personliga arbetspensionen.

I den elektroniska pensionstjänsten kan man:

- kontrollera sitt personliga pensionsutdrag
- välja om man i fortsättningen vill kontrollera pensionsutdraget endast på nätet
- få en uppskattning på ålders-, deltid- och invalidpension samt på ålderspension efter deltidspension
- ansöka om ålderspension

- de som får arbetspension från Tapiola kan beställa ett pensionskort och -intyg, meddela om adressändring, ändra bankkontonumret samt höja skattesatsen.

Tjänsten är avgiftsfri och säker. Man kan logga in på tjänsten på adressen tapiola.fi/elakepalvelu med koderna till den egna nätbanken.

Pensionsutdrag

Pensions-Tapiola skickar pensionsutdrag till 18-67 år gamla arbetstagare och företagare som Pensions-Tapiola försäkrat. Pensionsutdraget innehåller uppgifter om arbetsinkomster och sociala förmåner som intjänar pension. Utdraget innehåller en beräkning av pensionsbeloppet som intjänats fram till slutet av föregående år. För personer över 50 år beräknas även en uppskattning av framtida ålderspension enligt antagandet att arbetet fortsätter med samma inkomster som föregående år.

Det lönar sig att kontrollera pensionsutdraget noggrant eftersom arbetspensionen grundar sig på uppgifterna i utdraget. Vänligen gör en skriftlig begäran om korrigeringsom du hittar fel eller brister i pensionsutdraget. Blanketten för begäran om korrigeringsom finns på adressen tapiola.fi/elakepalvelu. På kundens begäran utreder vi brister och fel i anställningar under åren 2006-2011. Om äldre anställningar saknas i pensionsutdraget eller om det finns fel i dem är kunden bevisningskyldig. Då ska t.ex. ett arbetsintyg och lönekvitto bifogas till begäran om korrigeringsom.

Från och med 2013 skickas pensionsutdraget inte längre lika ofta och personer under 60 år får ett pensionsutdrag vart tredje år. Det elektroniska pensionsutdraget kan dock kontrolleras årligen på adressen tapiola.fi/elakepalvelu. Uppgifterna för det föregående året finns tillgängliga senast i början av april. I pensionstjänsten kan du även välja att helt övergå till ett elektroniskt utdrag och då får du inte längre ett pappersutdrag till hemadressen.

Mer uppgifter i utdraget

Från och med 2012 inkluderar pensionsutdraget även anställningar i offentliga sektorn och pensioner intjänade på basis av dessa. Om du t.ex. haft en kommunal eller statlig anställning ser du hela din pension i årets utdrag. Om din senaste anställning var inom offentliga sektorn är det Keva som skickar utdraget år 2012.

Livslängskoefficientens påverkan har nu beaktats i det intjänade pensionsbeloppet. Vad gäller ålderspensionsuppskattningen så har livslängskoefficienten beaktats redan tidigare.

Om pensionen omfattar APL-tilläggspension visar utdraget tilläggspensionsbeloppet fr.o.m. år 2012 enligt den nivå som beloppet skulle vara vid ålderspensionering i 63 års ålder. Tidigare visades tilläggspensionsbeloppet enligt en pensionsålder på 65 år. Tilläggspensionsbeloppet beror på i vilken ålder man går i pension.

Pensionsutdraget innehåller inte uppgifter om arbete utomlands, folkpension, kontinuerlig tilläggspension eller frivilliga tilläggspensionsförsäkringar.

Ytterligare information om pensionsutdraget finns på adressen tapiola.fi/elaketurva.

Pensionsformer

Ålderspension

Man kan gå i ålderspension vid 63-68 års ålder. Arbetstagarare som fyllt 63 år kan själv bestämma när ålderspensionen ska börja. Pensionsutbetalning kräver att anställningen upphört, dvs. arbetstagararen måste säga upp sin anställning.

Förtida ålderspension är möjligt vid 62 års ålder. Pensionen som intjänats fram till den förtida ålderspensionen minskas då med en förtidsminskning. Förtidsminskningen är 0,6 procent per månad och en tidigareläggning på ett år minskar därmed pensionen med 7,2 procent. Tidigareläggning minskar pensionen bestående.

Man kan även skjuta upp ålderspensionen att börja efter 68 års ålder. Då höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad som pensionen skjuts upp.

Ålderspension för arbetslösa

Långtidsarbetslösa kan välja om de söker ålderspension redan i 62 års ålder eller senare.

Rätt till ålderspension utan förtidsminskning har arbetslös som:

- är född 1950 eller senare,
- fyllt 62 år och
- under månaden som föregår pensionsstarten minst en dag fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning för tilläggsdagar.

Arbetslöshetsdagpenning betalas för tilläggsdagar när den arbetslösa fyllt 59 år under maximiperioden på 500 dagar och han vid utgången av maximiperioden fått arbetspensionsberättigande inkomster i minst fem år under de senaste 20 åren. Arbetslösa födda år 1955 och senare måste ha fyllt minst 60 år innan maximiperioden på 500 dagar gått ut. Arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar kan utbeta-

las högst fram till utgången av den kalendermånad personen fyller 65 år. Arbetspension på basis av inkomstrelaterad dagpenning intjänas dock högst fram till 63 års ålder.

Arbetslös född på 1940-talet kan ansöka om arbetslöshetspension om han fått arbetslöshetsdagpenning under 500 dagar och intjänat arbetspension i minst fem år under de föregående 15 åren. Om man fyller 63 år innan perioden av 500 dagar arbetslöshetsdagpenning gått ut kan man välja om man fortsätter lyfta arbetslöshetsdagpenning eller om man ansöker om ålderspension. Personer födda på 1940-talet får arbetslöshetsdagpenning under högst 500 dagar.

Deltidspension

En person som heltidsarbetar kan minska arbetsmängden genom att gå i deltidspension. Deltidspensionen kompenserar delvis minskningen av inkomstnivån.

Deltidspension beviljas en person som fyllt 58 år och

- som under de 18 månader som föregick deltidarbetet heltidsarbetat minst 12 månader. Denna tidsfrist på 18 månader kan förlängas med högst 6 månader om den sökande fått sjukdagpenning, sjuklön, ersättning för inkomstbortfall eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfallsförsäkring.
- som under de senaste 15 kalenderåren intjänat arbetspension minst 5 år.
- som inte får egen arbetspension baserad på arbetspensionslagarna och
- som börjar deltidarbete.

För personer födda 1953 och senare är åldersgränsen för deltidspension 60 år.

Heltidsarbete före deltidspensionering

Heltidsarbetet som utförts före deltidspensionen måste vara heltidsarbete som baserar sig på kollektivavtal. Man kan även gå i deltidspension från parallella deltidarbeten förutsatt att arbetstiden i dessa deltidarbeten är sammanlagt minst 35 timmar per vecka.

Vid beräkning av deltidspensionen fastställs den stabiliserade heltidsarbetsinkomsten på basis av pensionsförsäkrade inkomster och de sociala förmånerna under de fem föregående kalenderåren.

Deltidsarbete

För att villkoren för deltidarbete ska uppfyllas krävs att

- inkomsterna är 35-70 % av den stabiliserade inkomsten från heltidsarbetet
- arbetstiden minskar i motsvarande grad som inkomstminskningen
- det inte förekommer över 6 veckor långa avbrott i arbetet. Som avbrott avses inte årssemester och sjukledighet, men t.ex. permittering anses vara ett avbrott.

Som inkomst från deltidarbete beaktas alla skattepliktiga inkomster från anställningen. Även inkomster från bisyssla anses som deltidarbetsinkomst.

Pensionsförsäkringsavgiften och arbetstagarens egen avgiftsandel debiteras från lönen för deltidarbete.

Arbetstiden och lönen måste avtalas med arbetsgivaren innan deltidspensionen ansöks. Det lönar sig även att på förhand avtala om bl.a. semester och arbetsförmåner under deltidspensionen.

Deltidspensionens storlek

Deltidspensionen uppgår till hälften av differensen av den stabiliserade inkomsten från heltidsarbetet och inkomsterna från deltidarbete, dvs. av den s.k. inkomstminskningen. Deltidspensionen kan uppgå till högst 75 procent av arbetspensionerna som med stöd av olika arbetspensionslagar intjänats före pensioneringen.

Exempel	
Stabiliserad inkomst från heltidsarbete	2 072 euro/mån.
Inkomster från deltidarbete	1 000 euro/mån.
Inkomstminskning	1 072 euro/mån.
Pension	536 euro/mån.

Alla inkomster som fått som vederlag för arbete anses som deltidarbetsinkomster. Förutom lönen beaktas bl.a. semesterpremier, ersättningar för overtidsarbete, naturaförmåner, resultatpremier samt bonus och provisioner. Som deltidarbetsinkomster anses även inkomster från eventuell parallell anställning eller från företagarverksamhet.

Pensionsbeloppet beräknas på nytt om inkomsterna från deltidarbete ändrar avsevärt. Om inkomsterna från deltidarbete ökar, minskar deltidspensionen och om inkomsterna minskar, ökar deltidspensionen.

Pensionstagaren är skyldig att anmäla ändringar i deltidarbete till pensionsanstalten. Pensionsanstalten har rätt att återkräva deltidspension som betalats utan grund.

Arbetsoförmåga eller arbetslöshet under deltidspension

Om en deltidspensionerad företagare insjuknar betalar FPA dagpenning enligt sjukförsäkringslagen efter karenstiden. Vid beräkning av dagpenningen beaktas deltidspensionen som betalas till personen. Dagpenning utbetalas för högst 300 dagar. Under denna tid utbetalas deltidspensionen till normalt belopp. Om personen beviljas invalidpension upphör deltidspensionen.

Deltidspensionen upphör när deltidarbetet upphör. Vid permittering som varar över sex veckor indras deltidspensionen. Arbetslöshetsdagpenningen grundar sig på inkomsterna från heltidsarbetet som föregick deltidspensionen. Information om villkoren för beviljande av arbetslöshetsdagpenning samt arbetslöshetsdagpenningsbeloppet fås från den egna arbetslöshetskassan eller FPA.

Ålderspension beviljad efter deltidspension

Under deltidspension intjänas pension för deltidarbete med normal intjäningsprocent. Pension intjänas på basis av årsinkomsterna med 1,9 % under åldrarna 58-62 och 4,5 % under åldrarna 63-68.

Personer födda år 1952 och tidigare intjänar även 0,75 % pension om året för inkomstminskning. Personer födda 1953 och senare intjänar inte pension för inkomstminskning.

Efter deltidspension kan man gå i ålderspension i åldrarna 63-68. Förtida ålderspension är möjlig vid 62 års ålder. Pensionsbeloppet justeras bestående neråt med 0,6 % för varje månad som pensionen tidigare lagts före 63 års ålder, högst med 7,2 %.

Ålderspension efter deltidspension kräver separat ansökan.

Yrkesinriktad rehabilitering

Syftet med yrkesinriktad rehabilitering är att förhindra att arbetstagaren eller företagaren blir invalidpensionerad. Målet är att upprätthålla eller förbättra personens förmåga att arbeta och förtjäna inkomster och att personen därigenom hålls i arbetslivet. Yrkesinriktad rehabilitering kan ske i form av t.ex. arbetsprövning, arbetsträning eller utbildning till ett arbete eller yrke. Rehabiliteringen kan också ges i form av understöd för att påbörja eller fortsätta en näringsverksamhet. Åtgärder som understöds med yrkesinriktad rehabilitering planeras och bestäms alltid individuellt enligt ansökandes behov.

En person har rätt till yrkesinriktad arbetspensionsrehabilitering om sjukdomen antas utgöra ett hot om att personen i fråga blir invalidpensionerad inom ca fem år. Ett villkor för rehabilitering är även att den ansökande under de senaste fem åren har arbetsinkomster till ett belopp av minst 32 447,22 euro.

När rehabiliteringens ändamålsenligheten bedöms beaktas arbetstagarens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning och etablering i arbetslivet. Vid bedömningen beaktas även om den yrkesinriktade rehabiliteringen sannolikt leder till att arbetstagaren kan fortsätta med ett arbete som lämpar sig för hälsotillståndet eller återvända till sitt arbete. Dessutom beaktas huruvida den yrkesinriktade rehabiliteringen uppskjuter arbetstagarens pensionering.

Yrkesinriktad rehabilitering är primär i förhållande till invalidpension. Innan invalidpensionen beviljas undersöks därmed om den ansökande eventuellt kan rehabiliteras. Målet är att rehabiliteringen påbörjas i tillräckligt god tid för att förhindra arbetsoförmåga eller åtminstone skjuta upp arbetsoförmågan.

Rehabiliteringspenning under rehabilitering

Arbetspensionsrehabiliteringsklienter får rehabiliteringspenning under rehabiliteringsperioden. Penningen uppgår till den arbetspensionslagenliga invalidpensionen höjd med 33 procent. Dessutom ersätts nödvändiga direkta kostnader som uppstått under rehabiliteringen.

Partiell rehabiliteringspenning betalas till rehabiliteringsklienter som delvis fortsätter arbeta vid sidan av den yrkesinriktade rehabiliteringen. Den partiella rehabiliteringspenningen uppgår till delinvalidpensionsbeloppet höjt med 33 procent. Om mottagare av rehabiliteringsstöd, dvs. tidsbestämd invalidpension, påbörjar yrkesinriktad rehabilitering får mottagaren förutom rehabiliteringsstödet en höjning på 33 procent under rehabiliteringsperioden.

FPA utreder om personer som får sjukdagpenning är i behov av rehabilitering. FPA ordnar medicinsk rehabilitering och betalar kostnaderna för rehabiliteringen. Likaså ordnar och ersätter FPA yrkesinriktad rehabilitering.

Invalidpension

Pensioner som beviljas till följd av sjukdom är

- invalidpension och delinvalidpension (beviljas att gälla tillsvidare)
- rehabiliteringsstöd och partiellt rehabiliteringsstöd (tidsbestämda)

Invalidpension kan beviljas till under 63 år gamla personer som till följd av sjukdom, men eller skada haft nedsatt arbets-

förmåga i minst ett års tid. Före invalidpensionen får den pensionsansökande i regel sjukdagpenning under 300 dagar, dvs. under ca ett års tid.

När sjukdagpenning utbetalats i 60 dagar utreder FPA vid behov den arbetsoförmögna personens behov av rehabilitering. När sjukdagpenning utbetalats i 150 dagar meddelar FPA när utbetalningen av dagpenningen upphör och uppmanar mottagaren att ansöka om pension.

Om den pensionssökande inte ansökt om sjukdagpenning eller om det är fråga om delinvalidpension är det möjligt att pensionen börjar vid ingången av månaden som följer efter tidpunkten för arbetsoförmågan.

Bedömning av arbetsoförmåga

Fastställandet av arbetsoförmågan grundar sig på ett läkarutlåtande om den ansökandes hälsotillstånd. Beslutet fattas utgående från en medicinsk och socialekonomisk bedömning. I pensionsbeslutet beaktas förutom hälsotillståndet den ansökandes förmåga att skaffa inkomster, ålder, utbildning, tidigare arbetserfarenhet, boende och familjeförhållanden. Villkoren för beviljande av invalidpension är inte lika strikta för personer som fyllt 60 år.

Invalidpension beviljas tillsvidare om man förlorat arbetsförmågan och det är osannolikt att den återfås. Om det finns hopp om att man återfår arbetsförmågan beviljas pensionen som tidsbestämd rehabiliteringsstöd eller partiellt rehabiliteringsstöd.

Delinvalidpension kan beviljas om man har en del av arbetsförmågan kvar. De som får delinvalidpension är ofta ännu i arbetslivet. Arbetslösa kan anmäla sig till arbets- och näringsbyrån och få nedsatt arbetslöshetsdagpenning utöver pensionen.

Man kan ansöka om ett förhandsbeslut på delinvalidpension som gäller i 9 månader. Arbetstagare kan gå i delinvalidpension när inkomsterna minskar så att de uppgår till 60 procent av den tidigare stabiliserade inkomsten.

Invalidpensionsbelopp

Invalidpensionen består av två delar, den intjänade pensionen och pensionsandelen för återstående tid. Intjänad pension beräknas fram till utgången av året som föregår året arbetsoförmågan började. Med återstående tid avses tiden fram till ålderspensionsåldern. Pension för återstående tid beräknas från ingången av året sjukdomen började fram till 63-års ålder. Rätt till återstående tid kräver att de arbetspensionslagenliga arbetsinkomsterna under de 10 senaste kalenderåren är minst 16 223,61 euro.

Delinvalidpensionen är hälften av full invalidpension. Invalidpension som betalas till person som blivit arbetsförmögen före 50 års ålder höjs en gång när pensionen fortgått utan avbrott i fem år. Ju yngre personen var när arbetsförmågan började, desto större är höjningen. Pension som betalas till personer över 55 år höjs inte.

Familjepension

Familjepension kan utbetalas som barnpension och efterlevandepension. Rätt till familjepension har barn under 18 år, änkan/änklingen och på vissa villkor exmaken/-makan. Samboende har inte rätt till efterlevandepension. Partner i registrerat partnerskap har rätt till efterlevandepension på samma villkor som make/maka.

Rätt till barnpension har förmånslåtarens egna barn och adoptivbarn samt ankans/änklingens barn som vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll med förmånslåtarens och änkan/änklingen. Samma gäller för barn som bor i samma hushåll med förälder i registrerat partnerskap. Fosterbarn är inte berättigade till familjepension i enlighet med arbetspensionslagarna. Barnpensionen upphör när barnet fyller 18 år eller om barnet adopteras bort.

Änka/änkling har rätt till efterlevandepension om

- hon eller han har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslåtarens och
- hon eller han var gift med förmånslåtarens när denne dog och
- äktenskapet har ingåtts när förmånslåtarens var yngre än 65 år.

Änka/änkling utan barn har rätt till efterlevandepension om

- äktenskapet har ingåtts när änkan/änklingen var yngre än 50 år och
- äktenskapet har varat minst fem år och
- äktenskapet har ingåtts när förmånslåtarens var yngre än 65 år och
- änkan/änklingen var minst 50 år när förmånslåtarens dog eller änkan/änklingen fått invalidpension i minst tre år.

Exmake/Exmaka har rätt till efterlevandepension om förmånslåtarens är skyldig att betala underhållsbidrag till exmaken/exmakan. Då krävs ett av socialnämnden bekräftat avtal eller domstolsbeslut om att exmaken/exmakan får underhållsbidrag.

Om änkan/änklingen gifter sig på nytt före 50 års ålder upphör efterlevandepensionen. Då utbetalas 3 års efterlevandepension som en engångsersättning. Om änkan/änklingen gifter sig på nytt vid 50 års ålder eller senare fortsätter utbetalningen av efterlevandepensionen. Det nya äktenskapet berättigar inte till efterlevandepension.

Familjepensionsbelopp

Familjepensionen beräknas på basis av arbetspensionen som förmånslåtarens intjänat. Om den avlidna maken/makan inte var pensionerad, beräknas familjepensionen på basis av den invalidpension som maken/makan skulle ha fått om han eller hon blivit arbetsförmögen vid tidpunkten dödsfallet inträffade.

Efterlevandepensionen är högst hälften av förmånslåtarens pension. Antalet barn påverkar efterlevandepensionsbeloppet. Tabellen nedan redogör för ankans/änklingens och barnens andel av familjepensionen.

Familjepensionen i procent av förmånslåtarens pension		
Antalet barn	Änkans/änklingens andel %	Barnens andel, %
0	50	–
1	50	33
2	42	58
3	25	75
4 eller flera	17	83

Änkans/änklingens egen arbetspension kan också påverka efterlevandepensionsbeloppet. Vid beräkningen av efterlevandepension jämförs förmånslåtarens pension med änkans/änklingens egen arbetspension eller beräknade invalidpension ifall änkan/änklingen inte ännu gått i pension.

Syftet med jämförelsen är att fastställa ett efterlevandepensionsbelopp som motsvarar den ekonomiska förlust som förmånslåtarens död orsakat. Om änkans/änklingens egen arbetspension överstiger 645,50 euro (enligt indexnivån år 2012) har hälften av det överstigande beloppet en minskande effekt på efterlevandepensionen.

Om det finns under 18 år gamla barn som får familjepension påverkar änkans/änklingens arbetspension inte efterlevandepension som baserar sig på arbetspensionslagarna. I sådana fall justeras efterlevandepensionen när det yngsta barnet fyller 18 år. Om inga barn står som mottagare av familjepension görs minskningen i efterlevandepensionen efter sex månader fr.o.m. det att pensionen börjat.

Om änkan/änklingen redan är pensionerad görs minskningen omedelbart när familjepensionen börjar. En jämförelse som baserar sig på beräknad invalidpension justeras när änkan/änklingen beviljas egen arbetspension.

Exempel:

Matti dör och Maja blir änka

Mattis arbetspension är 1 500 euro/mån. Före jämförelsen är efterlevandepensionen hälften av förmånslåtarens pension, dvs. $1\ 500\ \text{euro}/2 = 750,00\ \text{euro}$.

Majas arbetspension är 700 euro/mån. Majas arbetspension överstiger gränsen på 645,50 euro och därmed har hälften av det överstigande beloppet en minskande effekt på efterlevandepensionen, dvs. $(700\ \text{euro} - 645,50) / 2 = 27,25\ \text{euro}$.

Hälften av det överstigande beloppet avdras från efterlevandepensionen, dvs. $750\ \text{euro} - 27,25\ \text{euro} = 722,75\ \text{euro/mån}$. (efterlevandepension).

Om änkans/änklingens beräknade arbetspension efter förmånslåtarens död är väsentligt högre än änkans/änklingens verkliga inkomster kan de verkliga inkomsterna användas vid minskningen. Detta kan göras vid den första minskningen eller senare om det i änkans/änklingens omständigheter sker en väsentlig förändring inom fem år fr.o.m. förmånslåtarens död. Användning av verkliga inkomster i jämförelsen ska ansökas om separat.

Intjänning av pension

Arbetspension intjänas på basis av arbete. Inkomsterna och arbetshistorian påverkar pensionsbeloppet.

Arbete som utförs vid sidan av pension intjänar oberoende av ålder ytterligare pension med 1,5 procent av årsinkomsterna.

- 1,5 % i åldrarna 18–52
- 1,9 % i åldrarna 53–62
- 4,5 % i åldrarna 63–67.

Pensionsintjänningen upphör i slutet av månaden man fyllt 68 år.

Efterlevandepensionsavdrag

Förmånslåtarens pension €/mån.

	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400	2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000
0	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
200	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
400	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
600	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
800	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323	1423	1523	1623	1723	1823	1923
1000	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323	1423	1523	1623	1723	1823
1200	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323	1423	1523	1623	1723
1400	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323	1423	1523	1623
1600	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323	1423	1523
1800	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323	1423
2000	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223	1323
2200	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123	1223
2400	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023	1123
2600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923	1023
2800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823	923
3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723	823
3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623	723
3400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523	623
3600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423	523
3800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323	423
4000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	123	223	323

Tabellen nedan bygger på antagandet att änkan/änklingen inte har minderåriga barn att efterlevandepensionen före inverkan från änkans/änklingens egna inkomster är 50 procent av den avlidnes pension samt att pension inte utbetalas till exmake/exmaka.

Källä: Pensionskyddscentralen.

Arbetstagarens pension grundar sig på arbetsinkomsterna minskad med arbetstagarens pensionsavgift. År 2012 är arbetstagarens andel av pensionsavgiften 5,15 procent av lönen för personer under 53 år och 6,5 procent för personer som fyllt 53 år.

Pensionen som intjänas årligen kan beräknas enligt följande:

Pension = arbetsinkomst x intjäningsprocent

Pension på basis av sociala förmåner

Alltsedan 2005 har även ett flertal inkomstrelaterade sociala förmåner berättigat till pension vid sidan av arbetsinkomsterna, bl.a. sjukdags-, arbetslöshets-, föräldra- och utbildningsdagpenning samt altheringsersättning och rehabiliteringspenning. De sociala förmånerna berättigar till pension om arbetsinkomsterna under arbetshistorian som föregår pensioneringen är minst 16 223,61 euro.

Pension för inkomstrelaterade sociala förmåner intjänas på basis av den arbetsinkomst enligt vilken den ifrågavarande sociala förmånen beräknats. Beroende på förmån berättigar 55-117 procent av arbetsinkomsterna till pension.

Av arbetsinkomsten som förmånen grundar sig på beaktas vid pensionsberäkningen:

Moderskaps-, faderskaps- och föräldradagpenning	117 %
Inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning	75 %
Sjukdagpenning	65 %
Altheringsersättning	55 %

Den som beviljar den sociala förmånen fastställer arbetsinkomsten som förmånen grundar sig på i samband med beräkningen av förmånsbeloppet. Inkomst som förmånen grundar sig på kan t.ex. vara årsarbetsinkomsten som fastställts i beskattningen eller den genomsnittliga månadsinkomsten under de senaste månaderna av arbete.

Pension intjänas även bl.a. under studietiden och under hemvård av under 3 år gammalt barn. Då grundar sig pensionsintjänningen på beloppet 675,98 euro/mån.

Pensionsintjäningsprocenten för förmån är 1,5 procent om året fr.o.m. 18 års ålder. Pension på basis av förmån intjänas endast under den period under vilken förmånen betalats till personen i fråga.

Pension på basis av sociala förmåner intjänas i allmänhet fram till slutet av året som föregår pensionsfallet. Vid ålderspension beaktas förmånerna dock fram till att pensionen börjar. För period av arbetslöshetsdagpenning intjänas pension högst fram till utgången av månaden under vilken personen fyller 63 år.

Pension för återstående tid

Arbetslöshets- och familjepensioner inkluderar alltid en pensionsandel för återstående tid. Den återstående tiden är tiden från ingången av året pensionsfallet inträffade fram till utgången av månaden under vilken personen fyller 63 år. Rätt till återstående tid uppstår om företagaren eller arbetstagaren har arbetsinkomster till ett belopp av minst 16 223,61 euro under de tio kalenderår som föregår pensionsfallet. Inkomsterna från alla EU-länder beaktas vid beräkningen av arbetsinkomsterna.

Inkomsten för återstående tid fastställs på basis av arbetsinkomsterna under de fem kalenderår som föregår pensionsfallet. Intjäningsprocenten för återstående tid är 1,5 procent om året. Om pensionsfallet inträffat före år 2010 intjänas pension för återstående tid med 1,5 procent fram till 50 års ålder och 1,3 procent i åldrarna 50-63.

Pension som intjänats fram till slutet av år 2004

Fram till slutet av 2004 beräknades pensionen separat för varje anställning och företagverksamhet. Pension intjänades på basis av pensionslönen beräknad enligt arbetsinkomsterna eller FöPL-arbetsinkomsten med 1,5 procent i åldrarna 23-59 och med 2,5 procent fr.o.m. början av året när personen fyller 60 år fram till 65 års ålder.

För företagare beräknades pensionen som intjänats fram till slutet av 2004 på basis av det vägda medeltalet för FöPL-arbetsinkomsterna. Pensionslönen för anställning beräknades på basis av inkomsterna under de 10 år som föregick pensionen.

Arbetspensionerna samordnas inte längre

Före år 2005 var arbetspensionsbeloppet begränsat så att de fick uppgå till högst 60 procent av den högsta pensionslönen. I samband med pensionsreformen 2005 upphörde detta s.k. samordnande inom privata sektorn. Inom den offentliga sektorn samordnas arbetspensioner som intjänats fram till utgången av år 2004 men inte längre pensioner som intjänas därefter.

Ersättningar på basis av lagstadgad trafik- och olycksfallsförsäkring (s.k. LITA-ersättningar) är fortfarande primära i förhållande till arbetspensioner. Dessa pensioner avdras från beviljad arbetspension. Ersättningarna är i allmänhet så stora att ingen arbetspension återstår att utbetala. Det lönar sig trots det att ansöka om arbetspension eftersom invalidpensionsperioder berättigar till arbetspension ifall personen återfår arbetsförmågan och återvänder till arbetslivet.

Livslängdskoefficient

År 2010 infördes livslängdskoefficienten i arbetspensionssystemet. Koefficienten påverkar ålders- och invalidpensioner som utbetalas till personer födda 1948 och senare.

Syftet med livslängdskoefficienten är att skapa beredskap för att människorna i genomsnitt lever längre och att stävja pensionskostnadsökningen som den längre livslängden orsakar. Livslängdskoefficienten fastställs på basis av den genomsnittliga livslängdsförändringen som beräknas utgående från dödlighetsstatistiken under de fem föregående åren.

Livslängdskoefficienten minskar den månatligen utbetalda pensionen genom att anpassa pensionen till den längre livslängden. Livslängdskoefficienten minskar alltså inte det totala pensionsbeloppet men genom att minska det månatliga beloppet kan pensionen fördelas över en längre livslängd.

Livslängdskoefficientens uppskattade påverkan

Födelseår	Livslängdskoefficient	Minskning %	Ytterligare arbete som kompenserar den minskade pensionen
1950	0,98351 *	1,6	3 mån
1955	0,957	4,3	7 mån
1960	0,926	7,4	12 mån
1965	0,898	10,2	17 mån
1970	0,873	12,7	22 mån
1975	0,851	14,9	27 mån
1980	0,831	16,9	31 mån
1985	0,813	18,7	34 mån
1990	0,798	20,2	38 mån

* fastställd livslängdskoefficient, övriga är uppskattningar

Genom att stanna längre i arbetslivet kan man få en större pension. Fortsatt arbete eliminerar emellertid inte livslängdskoefficienten. När pensionen beviljas tillämpas livslängdskoefficienten som fastställts på basis av födelseåret. Den tillämpade koefficienten är alltså samma oberoende av tidpunkten då man går i ålderspension.

Exempel

För en person född 1960 är den genomsnittliga livslängden på basis av födelseåret uppskattningsvis ca 86 år. Personen går i ålderspension i 63 års ålder år 2023.

Han har intjänat en pension på 1 500 €/mån. Livslängdskoefficienten minskar pensionen med 111 €/mån. ($1\,500 \cdot 0,926$). Bruttopensionen (före skatter) är 1 389 €/mån.

Genom att stanna längre i arbetslivet kan man förbättra pensionsskyddet. Om en person född 1960 skulle fortsätta arbeta i 12 månader efter att ha fyllt 63 år med en månadsinkomst på 2 660 €, kan han kompensera livslängdskoefficientens påverkan med sitt arbete. Då skulle han intjäna ytterligare pension på 119 €/mån, vilket blir 111 €/mån, efter minskningen som livslängdskoefficienten orsakar. Bruttopensionen (före skatter) i 64 års ålder skulle uppgå till 1 500 €/mån.*

* arbetstagarens pensionsavgift har avdragits från månadsinkomsten

Personer som blivit arbetsoförmögna i ung ålder har eventuellt inte möjlighet att fortsätta arbeta. Vid invalidpension tillämpas lönekoeficienten således endast på intjänad pension, inte på pensionsandelen för kommande tid. Vid invalidpension används dessutom livslängdskoefficienten för året då personen insjuknade och därmed är påverkan på pensionen mindre än om man skulle använda livslängdskoefficienten för födelseåret.

Index

Arbetspensionssystemet omfattar ett indexskydd som tryggar arbetspensionsnivån. Pensionerna är bundna till ett index som följer löne- och prisförändringarna. Indexet justeras årligen.

Det finns tre olika index som används:

- Lönekoeficienten används till att justera de arbetspensionsgrundande inkomsterna fr.o.m. år 2005, redan intjänade pensioner och olika beloppsbegränsningar i enlighet med arbetspensionslagarna. I lönekoeficienten har löneförändringarna en andel på 80 procent och prisförändringarna 20 procent.
- Arbetspensionsindexet används till att höja alla pensioner som utbetalas. I arbetspensionsindexet har löneförändringarna en andel på 20 procent och prisförändringarna 80 procent.
- Halvvägsindexet används till att justera de inkomster på basis av vilka pensionen beräknas enligt bestämmelserna som gällde fram till år 2004.

Ansökan om pension

1. Det lönar sig att ansöka om pension 1-2 månader före den önskade begynnelsepunkten för pensionsutbetalning.
2. På adressen tapiola.fi/elakepalvelu kan man få en förhandsuppskattning på ålders-, deltids- och invalidpensionsbeloppen.
3. Ansökan:
 - Det är lätt att ansöka om ålderspension i den elektroniska pensionstjänsten på adressen tapiola.fi/elakepalvelu.
 - Alternativt kan man skriva ut en ansökningsblankett på adressen elake-tapiola.fi/elaketurva eller hämta en blankett från Tapiolas, Turvas eller FPA:s kontor eller från Pensionskyddscentralen.
 - Fyll i, skriv ut och underteckna blanketten.
 - Med samma blankett kan man ansöka om arbetspension som intjänats från privata anställningar, företagarkerksamhet och offentliga anställningar samt folkpension.
 - Även ny pension som intjänats på basis av arbete som utförts vid sidan av pension kräver en ansökan.
 - När ansökan fyllts i och undertecknats skickas den till adressen:

PENSIONS-TAPIOLA
Pensionstjänster
PB 9
02010 TAPIOLA

Ålderspension kan börja tidigast vid ingången av månaden som följer efter ansökan eller om anställningen upphört tidigare, högst tre månader retroaktivt.

Ålderspension för arbetslösa: till ansökan ska bifogas intyg över utbetald arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar utfärdad av arbetslöshetskassan som utbetalat arbetslöshetsdagpenningen eller FPA. Pension beviljas inte retroaktivt.

Deltidspension kan inte beviljas retroaktivt.

Till ansökan om **invalidpension** ska fogas ett B-läkarutlåtande. Invalidpension kan beviljas retroaktivt för sex månader. För **delinvalidpension** och rätt till **yrkesinriktad rehabilitering** kan man ansöka om ett förhandsbeslut som gäller i nio månader.

Till ansökan om **arbetslöshetspension** ska bifogas ett intyg på att maximibeloppet för dagpenning uppnåtts som utfärdats av utbetalaren av arbetslöshetsdagpenningen. Intyget ska även innehålla en av arbets- och näringsbyrån gjord anteckning om att arbetslösheten fortgå. Arbetslöshetspension kan beviljas retroaktivt för sex månader.

Vid **familjepension** gör änkan/änklingen en ansökan om efterlevandepension genom att fylla i en ansökan om familjepension. Familjepension för barn ska sökas genom att fylla i separata ansökningar för alla barn. Familjepension kan beviljas retroaktivt för sex månader.

Ansökan om pension från utlandet

Pension som intjänats utomlands kan sökas samtidigt som pension från Finland. Förutom blanketten för ansökan om pension från Finland ska man då noggrant fylla i U-bilagan, dvs. blanketten Boende och arbete utomlands. Bifoga gärna kopior på handlingar över arbetet utomlands, t.ex. arbetsintyg. I ansökan ska anges det internationella bankkontonumret, dvs. IBAN, samt bankens SWIFT-kod. Uppgifterna finns i kontoutdraget eller så får du dem från din egen bank.

Pensionskyddscentralen vidarebefordra ansökan till landet pensionsansökan gäller. Personer som bor i Finland kan ansöka om pension som intjänats i EU- och EES-länder, Schweiz och länder som undertecknat konventionen om social trygghet (Australien, Chile, Israel, Kanada, Quebec och USA). Pensionskyddscentralen ger råd vid ansökan om pension från andra länder.

Förhandskalkyler över pension från utlandet ska begäras direkt från pensionsmyndigheten i landet i fråga.

Personer som bor utomlands (i EU- och EES-länder eller länder som undertecknat konventionen om social trygghet) och vill söka pension från Finland ska vända sig till pensionsmyndigheten i landet där de bor.

FPA:s barntillägg

Till pensionsmottagare som försörjer barn under 16 år betalar FPA ett månatligt barntillägg som uppgår till 21,23 euro per barn. FPA:s barntillägg kan beviljas till personer som får invalidpension, arbetslöshetspension, ålderspension eller förtida ålderspension. Den kan även beviljas till personer som endast får arbetspension. Barntillägg måste ansökas om separat från FPA med en LA-blankett.

Pensionen utbetalas den första bankdagen i varje månad. Pensionen är skattepliktig inkomst och beskattas med den personliga förskottsnehållningsprocenten.

Pensionsbeslut kan överklagas. Besvären skickas till pensionsanstalten som fattat pensionsbeslutet. Pensionsanstalten korrigerar beslutet enligt besvären eller vidarebefordrar dem till Besvärnämnden för arbetspensionsärenden. Om pensionsmottagaren är missnöjd med besvärnämndens beslut kan beslutet överklagas till Försäkringsdomstolen. Försäkringsdomstolen är en den högsta besvärinstansen. Närmare information om överklagan finns i ansökningarna för sökande av ändring som bifogas till pensionsbeslutet.

Beviljande av pension

När ansökan och alla nödvändiga uppgifter anlänt till Pensions-Tapiola kan Pensions-Tapiola beräkna pensionen och fatta ett pensionsbeslut. I regel får pensionssökanden endast ett pensionsbeslut med uppgifter om alla pensioner som intjänats från anställningar, perioder av företagareverksamhet och offentliga anställningar.

Pensionen utbetalas den första bankdagen i varje månad. Pensionen är skattepliktig inkomst och beskattas med den personliga förskottsnehållningsprocenten.

Pensionsbeslut kan överklagas. Besvären skickas till pensionsanstalten som fattat pensionsbeslutet. Pensionsanstalten korrigerar beslutet enligt besvären eller vidarebefordrar dem till Besvärnämnden för arbetspensionsärenden. Om pensionsmottagaren är missnöjd med besvärnämndens beslut kan beslutet överklagas till Försäkringsdomstolen. Försäkringsdomstolen är en den högsta besvärinstansen. Närmare information om överklagan finns i ansökningarna för sökande av ändring som bifogas till pensionsbeslutet.

Inkomstgränser under pension

Vid sidan av ålderspension och förtida ålderspension kan man arbeta utan inkomstgränser. Man kan även arbeta vid sidan av annan pension men då måste pensionstagaren följa inkomstgränserna nedan:

Pensionsslag	Inkomstgränser 2012
Ålderspension / förtida ålderspension	Ingen inkomstgräns
Deltidspension	35-70 % av den stabiliserade inkomsten från heltidsarbete
Invalidpension	40 % av den stabiliserade inkomsten före arbetsförmågan (dock minst 713,73 euro)
Delinvalidpension	60 % av den stabiliserade inkomsten före arbetsförmågan (dock minst 713,73 euro)

Arbetspensionens inverkan på folkpensionen

Följande tabeller visar arbetspensionsbeloppets inverkan på folkpensionen och garantipensionen vid 65 års ålder samt inverkan för ensamma och gifta pensionstagare. Pensionstagarens familjeförhållanden påverkar inte arbetspensionen men de beaktas vid beräkningen av folkpensionen. Tabellen baserar sig antagandet att personen inte arbetat efter 63 års ålder.

Ålderspensionsåldern för folkpension är 65 år. Om pensionen börjar vid 63 års ålder minskar folkpensionen och garantipensionen med en förtidsminskning på 0,4 procent för varje månad av tidigareläggning räknat neråt från 65 års ålder. För två år är förtidsminskningen 9,6 procent.

Om personen arbetar fram till 65 års ålder utbetalas folkpensionen och garantipensionen utan förtidsminskning. Arbetspension som intjänas för arbete efter 63 års ålder minskar inte folkpensionsbeloppet men nog garantipensionsbeloppet.

Kommunalskattesatsen har antagits uppgå till 19,25 procent och kyrkoskattesatsen till 1,4 procent. Pensionstagarens sjukvårdsavgift är 1,39 procent.

Ytterligare information om beskattning får du på adressen skatt.fi eller genom att ringa skattebyrå på numret 020 697 000.

Ensam pensionstagare

Arbetspension €/mån	Folkpension €/mån	Garantipension €/mån 1.3.2011	Pension sammanlagt €/mån	Skatter och avgifter €/mån	Skatter och avgifter % av brutto- pensionen €/mån	Netto- pension €/mån
0	609	105	714	0	0	714
50	609	55	714	0	0	714
100	585	28	714	0	0	714
150	560	0	710	0	0	710
200	535	0	735	0	0	735
250	510	0	760	0	0	760
300	485	0	785	0	0	785
350	460	0	810	0	0	810
400	435	0	835	0	0	835
450	410	0	860	0	0	860
500	385	0	885	9	1	877
550	360	0	910	19	2	891
600	335	0	935	29	3	906
650	310	0	960	40	4	921
700	285	0	985	50	5	936
750	260	0	1 010	60	6	950
800	235	0	1 035	70	7	965
900	185	0	1 085	91	8	995
1 000	135	0	1 135	111	10	1 024
1 100	85	0	1 185	132	11	1 054
1 200	35	0	1 235	152	12	1 083
1 300	0	0	1 300	179	14	1 121
1 400	0	0	1 400	220	16	1 180
1 500	0	0	1 500	261	17	1 239
1 600	0	0	1 600	302	19	1 298
1 700	0	0	1 700	338	20	1 362
1 800	0	0	1 800	372	21	1 428
1 900	0	0	1 900	406	21	1 494
2 000	0	0	2 000	450	23	1 550
2 200	0	0	2 200	513	23	1 687
2 400	0	0	2 400	583	24	1 817
2 600	0	0	2 600	678	26	1 922
2 800	0	0	2 800	772	28	2 028
3 000	0	0	3 000	867	29	2 133
3 200	0	0	3 200	960	30	2 240
3 400	0	0	3 400	1 044	31	2 356
3 600	0	0	3 600	1 131	31	2 469
3 800	0	0	3 800	1 219	32	2 581
4 000	0	0	4 000	1 306	33	2 694
4 200	0	0	4 200	1 393	33	2 807
4 400	0	0	4 400	1 480	34	2 920
4 600	0	0	4 600	1 567	34	3 033
4 800	0	0	4 800	1 654	34	3 146
5 000	0	0	5 000	1 741	35	3 259

Gift pensionstagare

Arbetspension €/mån	Folkpension €/mån	Garantipension €/mån 1.3.2011	Pension sammanlagt €/mån	Skatter och avgifter €/mån	Skatter och avgifter % av brutto- pensionen €/mån	Netto- pension €/mån
0	540	174	714	0	0	714
50	540	124	714	0	0	714
100	517	97	714	0	0	714
150	492	72	714	0	0	714
200	467	47	714	0	0	714
250	442	22	714	0	0	714
300	417	0	717	0	0	717
350	392	0	742	0	0	742
400	367	0	767	0	0	767
450	342	0	792	0	0	792
500	317	0	817	0	0	817
550	292	0	842	0	0	842
600	267	0	867	1	0	866
650	242	0	892	11	1	880
700	217	0	917	22	2	895
750	192	0	942	32	3	910
800	167	0	967	42	4	925
900	117	0	1017	63	6	954
1000	67	0	1067	83	8	984
1100	17	0	1117	104	9	1013
1200	0	0	1200	138	11	1062
1300	0	0	1300	179	14	1121
1400	0	0	1400	220	16	1180
1500	0	0	1500	261	17	1239
1600	0	0	1600	302	19	1298
1700	0	0	1700	338	20	1362
1800	0	0	1800	372	21	1428
1900	0	0	1900	406	21	1494
2000	0	0	2000	450	23	1550
2200	0	0	2200	513	23	1687
2400	0	0	2400	583	24	1817
2600	0	0	2600	678	26	1922
2800	0	0	2800	772	28	2028
3000	0	0	3000	867	29	2133
3200	0	0	3200	960	30	2240
3400	0	0	3400	1044	31	2356
3600	0	0	3600	1131	31	2469
3800	0	0	3800	1219	32	2581
4000	0	0	4000	1306	33	2694
4200	0	0	4200	1393	33	2807
4400	0	0	4400	1480	34	2920
4600	0	0	4600	1567	34	3033
4800	0	0	4800	1654	34	3146
5000	0	0	5000	1741	35	3259

Pensions-Tapiola betjäna

Elektronisk pensionstjänst

I Pensions-Tapiolas pensionstjänst får man information om den personliga arbetspensionen. Du kan logga in i tjänsten på adressen tapiola.fi/elakepalvelu genom att använda dina personliga bank-koder.

Telefontjänst

Pensions-Tapiola betjäna i arbetspensionsärenden per telefon vardagar kl. 8-16.30.

Rådgivning inför pensionering

(09) 453 3651 Pensionsrådgivning

- information till arbetstagare och företagare
- ålders-, deltid-, arbetslöshets-, invalid-, och familjepension samt yrkesinriktad rehabilitering

(09) 453 3680 Frågor om ArPL- och FöPL-försäkring

(09) 453 3681 Utredning om en anställning omfattas av pensionslagarna

(09) 453 3732 Internationell försäkringstjänst

Pensionsansökan och handläggning

(09) 453 4325 Rehabiliteringsrådgivning, arbetsprövning, omskolning och uppdrag till rehabiliteringstjänsten

(09) 453 3652 Pensionsberäkning: ålders-, deltid-, arbetslöshets- och familjepension samt alla internationella pensionsärenden

(09) 453 4333 Invalidpension och rehabiliteringsstöd

(09) 453 3650 Frågor om pensionsutbetalning och beskattning

E-post

Pensionsrådgivningen betjäna även per e-post på adressen tyoelake@tapiola.fi. Var god notera att e-postmeddelandena är okrypterade och därmed går det inte att garantera en konfidentiell kommunikation.

Postadress

Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Tapiola
PB 9
02010 TAPIOLA